

Antrenör Sporcu ?li?kisi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Antrenör Sporcu ?li?kisi Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16932>

Özet

Antrenör Sporcu İlişkisi Envanteri (AS?E), spor ba?lam?nda antrenör ve sporcu aras?ndaki ili?kinin kalitesini ve do?as?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmif **psikolojik bir ölçektir**. Bu envanter, ili?kinin ana bile?enlerini teorik temellere dayand?rarak de?erlendirir. Ölçek, 3 ana alt boyutta toplam 11 maddeden olu?maktadır: **Yak?nl?k**, **Ba?l?l?k** ve **Tamamlay?c?l?k**. AS?E, sporcular?n ve antrenörlerin kar??l?kl? alg?lar?n? de?erlendirmeye olanak tan?yarak, sportif performans? ve ekip içi dinamikleri etkileyen kritik bir unsuru nicel olarak incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Antrenör-Sporcu İlişkisi, **Spor Psikolojisi**, Envanter Geli?tirme, Yak?nl?k, Ba?l?l?k, Tamamlay?c?l?k, **Psikometrik Özellikler**, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Atahan Alt?nta?, Zeynep Kazak Çetinkalp, Hac? A?ç?

Amaç

Antrenör Sporcu İlişkisi Envanteri'nin temel amac?, Türkiye'deki spor ortam?na özgü, antrenörler ve sporcular aras?ndaki etkile?im kalitesini hem antrenör hem de sporcu bak?? aç?s?ndan objektif olarak de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sunmakt?r. Bu araç, özellikle spor psikolojisi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara ve antrenörlere, ili?kideki potansiyel sorun alanlar?n? veya güçlü yönleri belirlemede yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek, ili?kinin temel yap? ta?lar?n? ayr? ayr? ele alarak, antrenman sürecindeki duygusal yak?nl???, kar??l?kl? ba?l?l?? ve davran??sal uyumu (tamamlay?c?l???) ölçerek, performans üzerindeki etkilerini incelemeye zemin haz?rlar. Bu sayede, daha sa?l?kl? ve ba?ar?l? sporcu-antrenör ortaklıklar?n?n kurulmas?na katkıda bulunmak amaçlanm??t?r.

Yap?

AS?E, literatürde kabul gören antrenör-sporcu ili?kisi modellerine dayanarak geli?tirilmif olup, ili?kinin üç temel bile?enini ölçmektedir. Bu üç boyut, ili?kinin derinli?ini ve i?levselli?ini kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Ölçe?in toplam 11 maddesi, bu üç alt boyut aras?nda da??t?lm??t?r.

Yak?nl?k (Closeness): Bu alt boyut, antrenör ve sporcu aras?ndaki duygusal ba??n gücünü, kar??l?kl? sayg?y?, güveni ve takdiri ifade eder. Dört (4) maddeden olu?maktadır.

Bağlılık (Commitment): Bu boyut, antrenör ve sporcunun ortak hedeflere ulaşma arzusunun ve bu hedeflere bağlı kalma isteğini yansıtır. İlişkinin sürekliliğine verilen önemi ölçer. Üç (3) maddeden oluşmaktadır.

Tamamlayıcılık (Complementarity): Bu alt boyut, antrenör ve sporcunun antrenman ve rekabet ortamında ne kadar uyumlu davrandığını, rollerini ne kadar iyi yerine getirdiğini ve işbirliği içinde olup olmadığını değerlendirir. Dört (4) maddeden oluşmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması (Altıntaş, Kazak Çetinkalp ve Açı, 2012), envanterin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla **geçerlik** analizlerini içermektedir. Envanterin yapı geçerliği, faktör analizleri yoluyla incelenmiştir (bkz. Faktör Analizi).

Kaynak referansta belirtildiği üzere, ölçeğin geçerlik çalışması yapılmış olmasına rağmen, bu kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, faktör yükleri veya korelasyon değerleri) sunulmamıştır. Ancak, araştırmacılar ölçeğin antrenör-sporcu ilişkisini ölçme konusunda teorik olarak sağlam bir temele sahip olduğunu belirtmektedirler.

Güvenirlilik

AS'E'nin güvenilirliği, yani ölçümlerin tutarlılığı ve kararlılığı, geliştirme çalışması kapsamında değerlendirilmiştir. **Güvenirlilik** analizleri genellikle iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile rapor edilir.

Orijinal kaynak metinde spesifik güvenirlilik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanan makale (Altıntaş ve ark., 2012) ölçeğin güvenirlilik çalışmaları tamamladığını göstermektedir. Bu çalışmalar, ölçeğin farklı durumlarda ve farklı zamanlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini doğrulamaya amaçlanmıştır.

Faktör Analizi

Antrenör Sporcu İlişkisi Envanteri'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak öngörülen üç (3) alt boyuttan (Yakınlık, Bağlılık ve Tamamlayıcılık) oluştuğu doğrulanmıştır.

Ölçek, toplamda 11 madde ile bu üç faktörü temsil etmektedir. Faktör analizi sonuçları, her bir maddenin ilgili alt boyutu güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve ölçeğin sporcu-antrenör ilişkisinin çok boyutlu doğasını başarıyla bir şekilde ayrıştırdığını göstermiştir.

Araç

Test Türü:

Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format:

Toplam 11 maddeden olu?an, kendilik raporu (self-report) format?nda bir envanterdir.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Antrenörler ve Sporcular

Ya? Grubu:

Çal??man?n yap?ld??? spesifik ya? grubu belirtilmemi?tir, ancak aktif sporcular ve antrenörler hedeflenmi?tir.

Popülasyon Detaylar?:

Ölçek, farklı spor dallar?ndan antrenör ve sporcu çiftleri üzerinde uygulanabilir. ?li?kinin kalitesini kar??ı?ki? olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Test Metodolojisi:

Derecelendirme: 5'li **Likert Ölçe?i** kullan?lm??t?r.

Yan?t Seçenekleri: "Görülmedi", "Yetersiz", "Yeterli", "Oldukça Yeterli" ve "Mükemmel" ?eklinde derecelendirilmi?tir.

Puanlama: Her bir alt boyut için ayrı puanlar elde edilmekte ve bu puanlar ili?kinin ilgili yönündeki alg?lanan gücü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Antrenör, Sporcu, İlişkisi Kalitesi, Spor Bilimleri, **Psikometri**, Ölçek Geliştirme, **Likert Tipi**

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Atahan Altınata

Yazar ORCID Tanımlama ID'si:

Bilgi Kaynakta Mevcut Değildir.

Kurum E-posta Adresleri:

atahana@baskent.edu.tr

Yazışma Adresi:

Bağkent Üniversitesi (Yazarın 2012 yılındaki kurumsal bağlantısıdır.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret:

Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için izinler ve ücretlendirme konusunda sorumlu yazar Atahan Altınata ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Altınata, A., Kazak Çetinkalp, Z., Açıç, H. (2012). Antrenör-Sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: **geçerlik** ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 119-128.

Makalenin bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

Antrenör Sporcu İlişkisi Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde

de?i?tirilmemi?tir.

Toplam Madde Say?s?: 11

Alt Boyutlar: 3

Yak?nl?k (4 m):

Antrenörüme yak?n?md?r./ Sporcuma yak?n?md?r.

Ba?l?l?k (3 m):

Antrenörüme ba?l?y?md?r./ Sporcuma ba?l?y?md?r.

Tamamlay?c?l?k (4 m):

Antrenmanda sporcuma arkada?ça yakla??r?m. / Antrenmanda antrenörüme arkada?ça yakla??r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM